

צוהקות כל הדרך אל ההיריון

חוקרים ישראלים: ליצנות רפואית מעלה סיכויי הצלחה בטיפול הפריה חוץ-גופית

08:33 17.01.2011 [זן אבן](#)

הוכחה נוספת שהצחוק מועיל לבריאות: חוקרים ישראלים מצאו כי חשיפתן של נשים בטיפול הפריה לליצן רפואי מעלה ב-80% את סיכויי ההצלחה של הטיפול. החוקרים מהמרכז הרפואי אסף הרופא, בשיתוף היחידה לביו-סטטיסטיקה במכון המחקר הלאומי גרטנר ואוניברסיטת תל אביב, אספו נתונים על 219 נשים שעברו טיפולי הפריה חוץ-גופית באסף הרופא בין יוני 2005 למאי 2006, מחציתן בקבוצת המחקר (110 נשים) ומחציתן בקבוצת הביקורת (109 נשים). לטענת החוקרים, בשתי הקבוצות היו נשים באותו גיל ממוצע (34) ועם אותה רמת השכלה, סטטוס משפחתי ושיוך דתי.

בקבוצת המחקר נחשפו הנשים לליצן רפואי במשך 12-15 דקות של מופע, בעודן נחות כמקובל כשעה לאחר החדרת הביצית המופרית לרחם. כעבור שבועיים בוצעה בדיקה כדי לבחון אם הביצית נקלטה והנשים הרו. בעוד שיעורי ההצלחה בקרב נשים מקבוצת הביקורת עמדו על 20.2% בלבד, בקבוצת המחקר נרשמו 36.4% הצלחה - שיפור של 80% שנמצא מובהק סטטיסטית. הממצאים מתפרסמים החודש בכתב העת הרפואי *Fertility and Sterility*.

אסף הרופא הוא בית החולים הראשון בישראל שאימץ את טיפולי הליצנות הרפואית, תחילה לילדים חולים, ובהמשך גם למטופלים מקבוצות גיל שונות. במחקר הנוכחי נחשפו כל הנשים לאותו ליצן רפואי - שלומי אלגוסי. מופע הליצנות כלל בדיחות, טריקים וקסמים. לדברי הפרופ' שבח פרידלר, רופא בכיר ביחידה להפריה חוץ-גופית באסף הרופא וראש צוות החוקרים, "נבחר ליצן אחד לכל הנשים כדי למנוע הטיות הנובעות מתחלופת הליצנים. הליצן לא לבש אף אדום, כי הוא לא מופיע מול ילדים, אז השתמשנו בליצן המחופש לשף מטבח. חשבנו שהליצן יסייע לשפר את תחושתן של הנשים, המצויות בלחץ רב, אך לתדהמתנו ראינו שיעורי השרשה משמעותיים יותר", מספר פרידלר.

השימוש בצחוק לשיפור הצלחת טיפולים רפואיים היווה בסיס מדעי להכנסתם של ליצנים רפואיים לבתי החולים בשנים האחרונות. במארכ 2008 הוכיחו חוקרים מהמרכז הרפואי שיבא כי ליצנים רפואיים מסייעים בהפחתת חרדה של ילדים חולים באמצעות התערבויות קצרות של 20-30 דקות, הכוללות בדיחות, משחקים, מעשי להטוטנות וקסמים והפרחת בועות. סיכויי ההצלחה במחזור טיפולי הפריה חוץ-גופית נאמדים לרוב סביב 25% בלבד, ולדברי פרידלר, "יש ניסיונות רבים ברפואה לחפש אמצעים להעלאת סיכויי ההצלחה. המחקר מצביע על צחוק באמצעות ליצן רפואי ככלי העשוי לתרום לכך". לפי נתוני משרד הבריאות, בשנים האחרונות נרשמה עלייה במספר טיפולי הפריה חוץ-גופית בישראל, ובשנת 2008 נרשמו 25,544 מחזורי טיפול עם החדרת עוברים - עלייה של 38% מאז שנת 2000. מכלל מחזורי הטיפול ב-2008 הושגו 7,372 הריונות - שיעור של 28.8%, ונולדו תינוקות ב-4,683 הריונות - 18.3% אחוזים מטיפול הפריה.